

ΕΙΣ ΤΟ ΓΑΡΟΝ ΕΧΕΙ:

Ο ΝΑΝΤΑΣ

Διήγημα Αλμάλιου, Ζολά

ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΔΕΤΡΕ

ΚΑΡΔΙΑΣ ΘΥΕΛΛΑΙ

Διήγημα

Α

Ἐσπέραν τινὰ τοῦ χειμῶνος τοῦ 187... ὁ κύριος δούξ καὶ ἡ κυρία δούκισσα καθήμενοι ἐν τῇ αἰθούσῃ των, συνωμίλουν, τοὺς πόδας στηρίζοντες ἐπὶ τῶν πυρῶν σιγῶν.

— Ἐγὼ τοῦλάχιστον, δούκισσα, ἔλεγεν ὁ δούξ, δὲν καταλαμβάνω διατί ἀρνεῖται. Ὁ κύριος κόμης Ὀκτάβιος Δεμῶλ εἶναι ἐκ τῶν χαριεστέρων μαρτυρῶν. Κατάγεται ἐξ ἀρχαίας οἰκογενείας, ἔχει περυσίαν μεγάλην, καρδίαν ἀδολον, ὥρατον παραστατικόν, εἰλικρινὴ φυσιογνωμίαν καὶ εἶναι μόνον τριακοντούτης. Περιπλέον θεωρεῖται ὡς κατέχων μεγίστην κρίσιν καὶ εὐθύτητα εἰς τὰς πράξεις του. Τέλος δέ, πράγμα ὅπερ οὐδὲν καταστρέφει... τοῦναντίον, εἶναι χαριεστάτος ἱππότης καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι θὰ καταστήσῃ εὐτυχεστάτην τὴν σύζυγόν του.

— Ἐχεις πληρέστατα δίκαιον, δούξ, διὸ ἐδέχθην... ἐδέχθημεν, θέλω νὰ εἶπω, εὐνοϊκώτατα τὴν πρότασιν ἣν ὁ μαρκήσιος Δετ... μᾶς ἔκαμε περὶ τοῦ φίλου του κόμης Ὀκταβίου.

— Πῶς λοιπόν, φιλάττη, ἡ Κλοτίλδῃ ἀρνεῖται;

— Καὶ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ τὸ ἀγνοεῖ, δούξ. Ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι πολὺ νέα, καὶ ὅτι δὲν γνωρίζει πολὺ καλὰ ἀκόμη τὸν κόσμον... τέλος ὅτι δὲν ὥριμασε πρὸς γάμον. Ἐν συντόμῳ, ἀρνεῖται... πρὸς τὸ παρὸν ἐννοεῖται, διότι τὸ προσεχὲς ἔτος, λέγει...

— Ἀηδεὺς αἰτιολογίαι!... Τὸ προσεχὲς ἔτος! τὸ προσεχὲς ἔτος. Εἶναι δεκαοκτὼ ἐτῶν, τί διάβολο! καὶ ποῖος μᾶς λέγει ὅτι ὁ κόμης ἐκ πείσματος δὲν θὰ νυμφευθῇ ἄλλην. Εἰξεύρω κάλλιστα ὅτι ἡ Κλοτίλδῃ εἶναι ὥραία, ὥραιότατη μάλιστα, διότι εἶναι κόρη σου, δούκισσα, καί...

— Δούξ! δούξ!

— Ἐπιμένω εἰς τὴν ἰδέαν μου. Λοιπὸν ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι αἰτιολογίαι. Ὁ κόμης, ὅσον καὶ ἂν τὴν ἀγαπᾷ, δυνατόν νὰ εὕρῃ ἄλλην ἐπίσης ὥραϊαν ὡς τὴν Κλοτίλδην, ἐν ᾧ ἡμεῖς δυσκόλως θὰ ἐπανεύρωμεν ἓνα κόμητα Ὀκτάβιον.

— Αὐτὰ εἶπον καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Κλοτίλδην, φίλε μου.

— Καὶ τί ἀπεκρίθη;

— Αὐτὰ: Λοιπὸν! τόσον τὸ καλλίερον!

— Διάβολο! διάβολο! τότε εἶναι σοβαρὰ ἡ ἀρνήσις της;

— Πολὺ τὸ φοβοῦμαι, φίλτατέ μου.

— Ἐγὼ λυποῦμαι πολὺ, δούκισσα.

Πρῶτον διότι ὁ κόμης ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν μοὶ ἤρεσκε, δεύτερον δὲ διότι ἦτο ὁ ἀρμοδιώτερος διὰ τὴν Κλοτίλδην σύζυγος... Ἀλλ' ἐπὶ τέλους τί τὰ θέλεις; Δὲν εἴμποροῦμεν νὰ τὴν ὑπανδρεύσωμεν παρὰ τὴν θέλησίν της. Ἄς περιμένωμεν.

Καὶ ὁ δούξ καὶ ἡ δούκισσα ἀπεχωρτήθησαν ἀλλήλων· ὁ δούξ διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν λέσχην, ἡ δούκισσα δὲ εἰς τὸ μελόδραμα μετὰ τῆς Κλοτίλδης, ὅπου θέλωμεν τὰς ἀκολουθήσῃ.

Καὶ μετὰ τὴν ἀφίξιν των εἰς τὸ θέατρον ἡ Κλοτίλδῃ ἐξηκολούθει νὰ ἦναι μελαγχολικὴ. Τὸ πρόσωπόν της ἐφανέρωνεν ἔτι τὴν ἀνίαν ἣν ἡ συνομιλία τῆς μητρὸς της τῇ προὔξενε τὴν ἡμέραν. Καίπερ ἀπασχολημένοι ὑπὸ τῆς παραστάσεως κατὰ τὸ φαινόμενον, ἐν τούτοις ἦτο προαδεδομένη ὁλόκληρος εἰς τὰς σκέψεις της καὶ ἐνίστε ἡρεῦνα ἀνυπομῶνως τὰ καθίσματα τῆς πλατείας διὰ τῶν διόπτρων της.

Ἦκουσε χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ τὴν πρώτην πρᾶξιν, ἀκουμβῶσα ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ θεωρείου.

Ἀλλὰ κατὰ τὸ διάλειμμα, δύο νέοι θεαταὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πλατεῖαν, χαιρετίσαντες τὴν δούκισσαν καὶ τὴν θυγατέρα της· τότε ἡ μορφή τῆς Κλοτίλδης αἰθρίσασε, καὶ ἡ μελαγχολία ὑπεχώρησεν, ἂν οὐχὶ πρὸ τῆς εὐθυμίας, τοῦλάχιστον πρὸ τῆς εὐχαριστήσεως.

Ὁ μὲν ἦτο ὁ νεαρὸς ὑποκόμης Ἀρμάνδος, ἔχων ξανθὴν κόμην, καὶ σκαπτικὸν τὸ ὕψος. Ἦτο ἐνδεδυμένος κατὰ τὸ τελευταῖον ἔθος καὶ εἶχε τὸ ὕψος φιλάσθενον. Ὁ δὲ ἦτο νέος ὁ ἀπεκάλουν χοῦνδρον. Ἀνατόλιον, ὥρατος ἀνὴρ μὲ μελανὴν κόμην, εὐρωστος, ἀλλὰ κοινῆς φυσιογνωμίας.

Ἀμφοτέρωι λοιπὸν οἱ νέοι οὗτοι τοῦ κόσμου ἐπραγματοποιοῦν διὰ τὴν Κλοτίλδην τὸ ἰδεῶδες ὅπερ εἶχε μορφώσῃ διὰ τὸν μέλλοντα μελαγχροινὸν ἢ ξανθὸν σύζυγον, ὃν θὰ ὑπανδρεύετο ἡμέραν τινὰ καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰς συναναστροφὰς εἶχε συναντήσῃ τοὺς δύο τύπους τῶν νεανικῶν ὀνειροπολημάτων της, περιέμενεν ὅπως ἔλθῃ ἡ στιγμή καθ' ἣν ὁ μὲν ἢ ὁ δὲ ἤθελον τὴν ζητήσῃ εἰς γάμον. Ἡγάπα λοιπὸν ἀμφοτέρους ἡσυχῶς, ἀνευ πάθους, ἀλλὰ μετ' ἐπιμονῆς.

Ἰδοὺ διατί ἠρνήθη τὸν κόμητα Ὀκτάβιον. Ἦτο πεπεισμένη ὅτι ὁ ὑποκόμης ἢ ὁ χοῦνδρον - Ἀνατόλιος τὴν ἡγάπων ἢ θὰ τὴν ἡγάπων μετ' ὀλίγον καὶ ὅτι θὰ καθίστατο ἡ εὐδαίμων σύζυγος τοῦ πρώτου αἰτήσοντος.

Τὴν ἰδίαν ἔσπεραν ἡ τρελὴ νεᾶνις, ἣ τις ἐπίστευεν ἐαυτὴν σώφρονα, ἐκοιμήθη εὐτυχῆς καὶ πιστεύουσα εἰς τὸ μέλλον.

Τὴν ἐπαύριον ὁ μαρκήσιος Δετ... ἤγειλεν εὐγενῶς τῇ κόμῃτι Ὀκταβίῳ, ὅτι ἡ ὥραία Κλοτίλδῃ ἠρνήθη τὴν πρότασιν του.

Ὁ κόμης, πᾶσαν ἄλλην ἀπάντησιν ἀναμένων, ἐθλίβη βαθέως ἐκ τῆς ἀρνήσεως ταύτης καὶ κατέλιπε τοὺς Παρισίους.

Β

Ὁ χειμὼν ἐπανῆλθε καὶ μετ' αὐτοῦ αἱ

ἐορταί, οἱ χοροί, τὰ θεάτρα. Ἡ Κλοτίλδῃ ἦτο ὥραιότερα ἢ ἄλλοτε καὶ τὴν ὠδήγουν περισσότερον εἰς τὸν κόσμον· πανταχοῦ τὴν ἐβλεπον καὶ πολὺς λόγος ἐγίνετο διὰ τὴν εὐθυμίαν της καὶ χάριν της. Τοῦναντίον οὐδόλως ὠμίλουν περὶ τοῦ κόμης Ὀκταβίου, ἡμέραν δὲ τινα καθ' ἣν ὁ δούξ ἐζήτησε πληροφορίας περὶ αὐτοῦ τῷ ἀπεκρίθησαν εἰρωνικῶς περὶ αὐτοῦ: «Ὁ κόμης Δεμῶλ, δούξ; Ταξειδεύει.» Καὶ τοῦτο ἦλο ὅλον· ὁ δούξ δὲν ἐπέμενεν.

Ἐσπέραν τινὰ, ἐν τινὶ μεγάλῳ χορῷ, ἡ Κλοτίλδῃ ἐχόρευε μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου της λοχαγοῦ, ὅταν ὁ χοῦνδρον - Ἀνατόλιος χορεύων ἐπίσης προσέκρουσε μετ' αὐτῶν.

— Πόσον ἀδέξιος εἶν' αὐτὸς ὁ Ἀνατόλιος, αἱ, ἐξαδέλφη; ἠρώτησεν ὁ λοχαγός.

— Εἶσαι αὐστηρὸς, ἐξαδέλφῃ μου!

— Ὁχι, ἀλλ' εἶναι τόσον χοῦνδρος, ὥστε λυποῦμαι τὴν καυμένην τὴν Βέρθαν Δεσαβλῶν.

— Καὶ διατί τὴν λυπεῖσαι;

— Διότι ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς θὰ τὴν ὑπανδρευθῇ.

— Θὰ τὸν ὑπανδρευθῇ;

— Ἐ! βεβαίως. Πῶς, δὲν τὸ εἴξευρες; Κλοτίλδῃ;

— Ὁχι, τῶρα τὸ μανθάνω κατὰ πρῶτον.

— Ὁ κόσμος τῷχει τύμπανον. Εἶνε γεγονός. Ὁ γάμος ὤρισθη διὰ τὴν 28 Ἰανουαρίου. Ἀ! θὰ γείνη λαμπρὸς· κατόπιν θὰ φάγουν καὶ οἱ νεόνυμφοι θ' ἀναχωρήσουν. Βλέπεις, ἐξαδέλφη, ὅτι εἶμαι πολὺ καλὰ πληροφορημένος.

— Περὶ τῆς ἀναχωρήσεως;

— Βεβαίως, εἶναι συνήθεια τῶρα. Μετὰ τὸ δεῖπνον, ἀλλάζουσιν φόρεμα καὶ τρέχουν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου. Ὁ Ἀνατόλιος καὶ ἡ Βέρθα, σύζυγός του τότε, θ' ἀναχωρήσωσιν εἰς Ἰταλίαν.

— Εἰς Ἰταλίαν;

— Ναί... Ἀλλὰ τί ἔχεις, ἐξαδέλφη...

Ὁ χοῦνδρος;

— Πράγματι, δὲν εἰξεύρω... Ἴσως ἡ ζέστη... Εἶμαι ἀδιάθετος.

— Ἐλα ἀπ' ἐδῶ.

Καὶ ὁ λοχαγὸς παρέσυρε τὴν Κλοτίλδην εἰς γειτονικὴν αἴθουσαν, ἐν ᾗ ἡ μήτηρ της τὴν ἡκολούθησεν. Ἀλλὰ νευρικὴ κρίσις, διαρκέσασα ἐπὶ διωρον περίπου, κατέβαλεν ἐπὶ τοσοῦτον τὴν νεάνίδα, ὥστε ἐδέησε νὰ τὴν μεταφέρωσιν οἱ μετὰ πολλῶν προφυλάξεων.

Κατόπιν τῆς κρίσεως ταύτης ἡ Κλοτίλδῃ ἡδιαθέτησεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, μετ' ἃς ἡ λογικὴ ὑπερίσχυσε τῆς θλίψεως.

— Ἐστῶ, διελογίσθη, ἐπρωτίμων τὸν κύριον Ἀνατόλιον, ἀληθές· ἀλλ' ὁ ἐξαδέλφός μου ἔχει ἴσως δίκαιον, καὶ δὲν ἦτο σύζυγός μου μοὶ ἤρμοζεν, ἐν ᾧ ὁ ὑποκόμης Ἀρμάνδος εἶναι πολὺ καλλίτερος, καὶ πρέπει νὰ μὲ νυμφευθῇ.

Ἡ Κλοτίλδῃ λοιπὸν ἤρχισεν αὖθις νὰ συχνάζῃ εἰς τοὺς χορούς. Εἶχε γείνη ὡχρὰ ὀλίγον, ἀλλὰ διέμενε πάντοτε χαρίεσσα καὶ ὥραία. Ἡ θλίψις μόλις ἤγγισε τὴν νεαρὰν καρδίαν της. Ἀνεπαίσθητος παρηκολούθησε τὸν ὑποκόμητα καὶ πλει-

στάκις μάλιστα έχορευε μετ' αὐτοῦ τὸν ἔγκυκλον.

Ἄλλ' ὁ χειμὼν παρήλθε, χωρὶς οὗτος νὰ τὴν ζητήσῃ. Εἶτα ἅπαντες κατέλιπον τοὺς Παρισίους, ἐλθόντος τοῦ ἔαρος. Ἡ Κλοτίλδη ἀνεχώρησεν ὡσαύτως, πεπεισμένη ὅτι ὁ ὑποκόμης τὴν ἡγάπα καὶ ὅτι ὁ γάμος τῆς θὰ ἐγείνεται τὸν προσεχῆ χειμῶνα. Προσθέσωμεν ὅτι καὶ ὁ ὑποκόμης τὴν εὕρισκεν ἀξιολάτρευτον.

Γ'

Αἱ συναναστροφαὶ τοῦ ἐπομένου χειμῶνος ἤρχισαν βραδέως. Ὁ δούξ, ἡ δούκισσα καὶ ἡ Κλοτίλδη ἐκ τῶν τελευταίων ἐπανήλθεν εἰς Παρισίους, βραδύναντες ἕνεκα τῶν μεγάλων κυνηγιῶν τῆς Περιγόρδης. Μόλις ἔμαθον τὴν ἀφίξιν των καὶ μετέβησαν νὰ τοῖς εἰπῶσι τὰς εἰδήσεις, αἵτινες εἰσὶ πάντοτε πολλὰ κατόπιν θέρους διελθόντος ἐκτὸς τῶν Παρισίων.

Ἐκ τῶν πρώτων εἰδήσεων αἱ ἡ δούκισσα ἔμαθεν, ἥτο ὁ γάμος τοῦ ὑποκόμης Ἀρμάνδου μετὰ νεαρᾶς χήρας πλουσιωτάτης. Ἡ φίλη, ἥτις εἶπε τοῦτο, προσέθηκεν ὅτι ὁ ὑποκόμης εἶχε συναντήσῃ τὴν νέαν χήραν παρὰ τινι φιλικῇ οἰκογενείᾳ, ἐν τῇ ἐξοχῇ ἔνθα διήλθε τὸ θέρος καὶ ὅτι ἡ εὐγλωττία του ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατέβηκε τὴν ὥραιαν, ἐν ᾗ ἐκυνήγουν τὴν ἀλώπεκα ἢ ἡλίουεν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς ἐπαύλεως. Τέλος περαίνουσα εἶπεν ὅτι ὁ ὑποκόμης εὗρεν ὅ,τι πρὸ πενταετίας ἐζήτηι, δηλαδὴ οὐχὶ τὸν ἔρωτα, πρὸς τί! ἀλλὰ μεγάλην περιουσίαν ἵνα πληρώσῃ τὰ χρέη του.

Ἡ εἰδήσις αὕτη ἐκεραυνοβόλησε τὴν καρδίαν τῆς Κλοτίλδης, ἀλλὰ διέμεινεν ἰσχυροτέρα τῆς πρώτης φορᾶς καὶ κατέστειλε τὴν θλίψιν της. Ὅταν ἐπανήλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της ἔκλαυσε πικρῶς τὴν ἀπολεσθεῖσαν τελευταίαν ἐλπίδα της καὶ παράφρων ἐξ ἀπελπισμοῦ, ἀπεφάσισε ν' ἀποθάνῃ.

Ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ἐδήλωσεν ὅτι πάσχει. Δὲν ἔτρωγε πλέον, δὲν ἐζήρχετο, οὐδὲν ἄλλο συλλογιζομένη εἰ μὴ τὸ βαθὺ ἄλγος της. Μετ' ὀλίγον προσεβλήθη ὑπὸ τοσαύτης ἀδυναμίας, ὥστε ἐκινδύνευεν. Ὁ γὰρ, ἰσχυρῇ, ἐφαίνετο, ἐντὸς τῆς λευκῆς ἐσθῆτός της, ὡς φάσμα βαῖνον διὰ μέσου τῶν μεγάλων αἰθουσῶν τοῦ μεγάρου. Ὁ δούξ καὶ ἡ δούκισσα ἔντρομοι, συνεβούλευθησαν τοὺς περιφανεστέρους ἐπιστήμονας, οἵτινες ἅπαντες διέταξαν ἀλλαγὴν ἀέρος καὶ πρὸς τοῦτο συνέστησαν τὰς μεσημβρινὰς χώρας.

Ὁ δούξ, ἡ δούκισσα καὶ ἡ Κλοτίλδη ἀνεχώρησαν πάραυτα εἰς Νίκαιαν.

Ἐπιστητὴ σωματικὴ βελτίωσις ἐξεδηλώθη μετ' ὀλίγον εἰς τὴν υἱεῖαν τῆς Κλοτίλδης, ὡς πρὸς τὸ ἡθικὸν ὁμοῦς ἔμεινεν ἡ αὐτὴ κατὰστασις. Ἡ ἄλλοτε τόσον εὐθυμος, ζωηρὰ καὶ φιλόγεως, διήρχετο ὀλοκλήρους ἡμέρας μελαγχολικὴ ἐν τῷ θρονίῳ, θεωροῦσα τὴν κυανὴν θάλασσαν τῆς Μεσογείου, καὶ κλαίουσα. Ἄν τὸ σῶμα ἐξεγείρετο, ἡ καρδιά τούναντιον κατέπιπτεν ἔτι μάλλον ἐν τῷ ληθάργῳ τοῦ ἀπελπισμοῦ καὶ τῆς θλίψεως.

Τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος παρήλθε λοιπὸν τοιοῦτοτρόπως, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ σημαντικωτέρα ὠφέλεια, ὅταν αἰφνης, κατὰ τὸ ἔαρ, τὸ πρόσωπον τῆς Κλοτίλδης αἰθρίασε. Συγκατετέθη νὰ κάμῃ περιπάτους τινάς, κατ' ἀρχὰς ἐφ' ἀμάξης, εἶτα πεζῇ ὁμίλει εὐκολώτερον, καὶ ἐδέχθη τέλος τὰς διασκεδάσεις. Ἡ ὥραία Κλοτίλδη ἐζήρχετο ἐπὶ τέλους τοῦ ληθάργου της καὶ καθίστατο ἡ πρότερον λαμπρὰ νεανίς.

Ἐσπέραν τινά, καθ' ἣν συνωμίλει ἐπὶ τοῦ δώματος μετὰ τοῦ δουκὸς καὶ τῆς δούκισσης, εἶπε:

— Καὶ ὁ κόμης Δεμῶλ, πάτερ μου, τί ἐγείνε;

— Ταξιδεύει, ἀγαπητῇ μου Κλοτίλδη.

— Ἀ!... Καὶ δὲν μ' ἐξαναζήτησε;

— Ὁχι, φιλάττη μου, ὄχι... μήπως ἐσκέφθης;... Ἠλλαξες ιδέαν;

— Ἴσως, πάτερ μου.

— Τότε... ἂν σὲ ἐξαναζήτησῃ τώρα, θὰ δεχθῇς;

Ἡ Κλοτίλδη δὲν ἐτόλμησε ν' ἀποκριθῇ ἀλλ' ἐστήριξε τὴν ξανθὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ πατρός της, ἐννοήσαντος τὴν ἀφωρον ταύτην ὁμολογίαν.

Πράγματι ἡ ἀσθένεια εἶχεν ὀρμίσῃ τὸν νοῦν τῆς Κλοτίλδης καὶ ἐξεγείρῃ τὴν καρδίαν της. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς λύπης της, ἡ λογικὴ ἐποίησε τὸ ὑπόκωπον ἔργον της καὶ ἐννόησε διατὶ ὁ ὑποκόμης καὶ ὁ Ἀνατόλιος δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὴν νυμφευθῶσιν. Εἶτα ἀνεμνήσθη τοῦ ὥραιου ἱππότη, περὶ οὗ ἄλλοτε ἡ μήτηρ της τῇ ἔκαμε λόγον, ὁμολόγησεν εἰς αὐτὴν ὅτι ἦτο ἀνώτερος τῶν δύο ἄλλων καὶ τὸν εὗρε τέλειον. Τότε ἡ ἀπληστος ἔρωτος νεαρὰ καρδιά της ἤρξατο νὰ πάλῃ ἡσύχως. Μετ' οὐ πολὺ ἡ Κλοτίλδη ἡγάπα τὸν κόμητα Ὁκτάβιον μετὰ πάθους, μετὰ μαυρίας. Μὴ δὲν ἦτο οὗτος, μετὰ πολλὰ ναυαγία, ὁ λιμὴν καὶ ἡ σωτηρία;

Ὁ δούξ, εἰς ἄκρον χαρεὶς διὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς θυγατρὸς του, ἦν οὐδὲ νὰ ἐξηγήσῃ προσπαθῇσεν, ἀνεχώρησε πάραυτα εἰς Παρισίους.

Ὁ κόμης Ὁκτάβιος Δεμῶλ δὲν εὕρισκετο μὲν ἐκεῖ, ἀλλ' εἶχεν ἀγγείλῃ τὴν ἐπάνοδόν του διὰ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον. Ὁ φίλος του μαρκήσιος Δετ..., ὁ πρῶτος προτείνας, ὑπῆρξεν ὁ ἔμπιστος τοῦ δουκός. Κατὰ πρῶτον ἡρνήθη.

— Πῶς, δούξ, εἶπε, θέλετε νὰ κάμω τοιοῦτον διάδημα, μετὰ τὴν ῥητὴν ἀρνήσιν, τὴν ὁποίαν ἡ θυγάτηρ σας ἔκαμε πρὸς τὸν Ὁκτάβιον! Μὰ εἶναι πολὺ λεπτόν, φίλε μου, καὶ ὅσον ἐπιτήδειος διπλωμάτης καὶ ἂν εἶμαι φοβοῦμαι μήπως ἀποτύχω. Διότι καὶ ἐγὼ ἔχω νὰ σᾶς ὁμολογήσω κατὰ, διότι πρέπει νὰ μάθῃτε ὅτι ἡ νέα κατὰστασις τοῦ Ὁκταβίου προήλθεν ἐκ τῆς ἀρνήσεώς σας.

— Ποία κατὰστασις; μαρκήσιε; δὲν τὴν γνωρίζω.

— Ἀλήθεια! Ἀκούσατέ με λοιπὸν. Ὁ Ὁκτάβιος, τὸν ὁποῖον θεωρῶ σχεδὸν ὡς υἱόν μου, μαθὼν ὅτι ἡ θυγάτηρ σας τὸν ἡρνήθη, κατελήφθη ὑπὸ μεγάλης λύπης! Ἐρχίζε ν' ἀγαπᾷ σπουδαίως τὴν Κλοτίλ-

δην, καὶ ἐπειδὴ ὡς αὐτὸς ἠύξανεν, ἀφοβήθη μὴ καὶ καμμίαν ἀνοησίαν, καὶ ὡς τιμὸς ἀνὴρ ἀνεχώρησεν. Ἐννοεῖται ὅτι ἐπεδοκίμασα τὴν διαγωγὴν του, ἀλλὰ τὸν ἀπεδοκίμασα, ὅτε ἠράσθη γυναῖκός τινος, χαριστάτης, ἣν συνήντησεν ἐν Βενετίᾳ. Ὡ! μὴ ἐξανίστασθε, δούξ! Τὴν εἶδον εἶναι ἀξιολάτρευτον πλάσμα εἶναι Βενετῇ, Φορναρίνα τοῦ Ραφαήλ... στερῶν τέλος. Τὴν ἡγάπησε παραφρόως, ὅπως ἀγαποῦν πᾶσαν νέαν ἐρωμένην. Ἐνόμιζα ὅτι ὀλίγον θὰ διήρκει ὁ ἔρωας αὐτός, ὅτι θὰ ἦτο ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς λύπης του καὶ ὅτι κατόπιν ὁ κόμης θὰ μᾶς ἐπανήρχετο ἱατρευμένος.

— Καί;...

— Ἐ! λοιπὸν, ἡπατήθη, δούξ! Δύο ἔτη διήρκεσε καὶ διαρκεῖ ἀκόμη ὁ ἔρωας αὐτός, τὸν ὁποῖον μόνος ἐγὼ γνωρίζω. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ κόμης καὶ ἡ Βενετῇ τοῦ Βιόλα εὕρισκονται εἰς Βαλπάρεζο ἐτοιμαζόμενοι ὅπως ἔλθωσι νὰ διέλθωσι τὸν χειμῶνα εἰς Παρισίους.

— Ἀφ' οὗ ἐπανερχονται, ἴσως...

— Ναί, σᾶς ἐννοῶ καὶ τὸ ἐπιθυμῶ, διότι ἡ κατὰστασις αὕτη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διαρκέσῃ πάντοτε. Ἴσως ἐκουράσθησαν. Ἀ! τὸ ἐπόθουν!... Ὅπως καὶ ἂν ἔχει, ὁμολογῆσατε ὅτι εἶναι λεπτότατον ζήτημα νὰ τὸν ἀποσπᾶσωμεν ἐν στιγμῇ τοιαύτης ψυχολογικῆς κρίσεως καὶ ὅτι ἡ Βενετῇ, ὅσον καὶ ἂν εἶναι ὥραία, δὲν θὰ ἀφήσῃ εὐκόλως τὸ θήραμά της... ἐκτὸς ἂν, καὶ αὕτη θὰ εἶναι ἡ σωτηρία μας, αὕτη ἀπαλλαγὴ αὐτοῦ μόνη.

— Ἐπὶ τέλους, γηραιέ μου φίλε, ὑποσχεθῆτέ μοι ὅτι θὰ προσπαθήσητε νὰ μεταβάλητε τὸν κόμητα.

— Ἐστὼ! Θὰ προσπαθήσω. Χάριν τῆς φιλίας καὶ τῆς θυγατρὸς σας, καὶ χάριν ἐνδιαφέροντος διὰ τὸν Ὁκτάβιον, ὅστις μεθ' ὅλα ταῦτα εἶναι γενναῖος ἀνὴρ καὶ πρέπει νὰ νυμφευθῇ.

— Κάμετε αὐτό, φίλε μου, καὶ ἂν ἐπιτύχητε, θὰ σᾶς ὀφείλω τὴν ζωὴν τῆς Κλοτίλδης.

— Πῶς;

— Ναί, πιστεύω ὅτι τὸν ἀγαπᾷ διακαῶς καὶ ὅτι θ' ἀποθάνῃ ἂν αὐτὸς ἀρνηθῇ.

— Καὶ δὲν τὸ ἐλέγχατε προτύτερα, δούξ! Ἐμπρός, ἐλπίζετε, θὰ ἐπιτύχω, φίλε μου, πιστεύσατέ με, θὰ ἐπιτύχω.

Καὶ ἀμφοτέροι οἱ φίλοι ἀπεχωρίσθησαν θλίψαντες τὰς χεῖρας ἀλλήλων.

Ὁ δούξ ἦτο εὐπιστος. Ἰατρός τις τῷ εἶπεν ὅτι μόνος ὁ γάμος ἤθελε θεραπεύσῃ τὴν θυγατέρα του.

Δ'

Πῶς ἐνήργησεν ὁ μαρκήσιος, τί εἶπεν εἰς τὸν κόμητα; Ἀγνοοῦμεν, ἀλλὰ δύο μῆνας μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του, ὁ κόμης Ὁκτάβιος συγκατετέθη νὰ νυμφευθῇ τὴν Κλοτίλδην. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἐζήτησεν, ὡς ὁ γάμος τελεσθῇ ταχέως. Μήπως ὁ γάμος του δὲν ἐγείνεται ἐναντίον τῶν παραδεδεγμένων ἐθίμων, ἀφ' οὗ ἡ Κλοτίλδη ἐζήτηι αὐτόν; Ὁ κόσμος οὐδαμῶς τὸν ἐμέμφθη ὅτι ἐρχίνοτο τοσοῦτον ἀδ' ἀφο-

ρος, διότι ο κόσμος ήγνόει την αλήθειαν.

Ἡ ἡμέρα τῶν γάμων ἔφθασεν. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἡ Κλοτίλδη ἦτο ἀνήσυχος καὶ σίννους. Ὁ κόμης, καίτοι σοβαρός, ἦτο ἐπίσης ἀνήσυχος. Καὶ ὅμως τὸ μέλλον δὲν ἐφαίνετο ὅτι θὰ ἦτο ζοφερόν διὰ τοὺς νέους τούτους, διότι ἀμφότεροι ἦσαν πλουσιώτατοι, ὠραῖοι καὶ εὖ ἡρμοσμένοι. Καὶ ὅμως, ἡ Κλοτίλδη προησθάνετο θύελλαν. Ἡ δυστυχὴς ὅμως δὲν τὴν ἐνόμιζε τόσον ἐπικειμένην.

Τὴν ἐσπέραν, ἀφ' οὗ ἅπαντες οἱ προσκεκλημένοι ἀπεχώρησαν, ἡ Κλοτίλδη μόνη ἐν τῇ κλίνῃ τοῦ θαλάμου της, ἀνέμενε τὸν σύζυγόν της. Στήριζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ βραχίονός της, ἦτο βεβυθισμένη ἐντὸς μυρίων παραδόξων σκέψεων καὶ κατείχετο ὑπὸ ἀορίστου φόβου, ὃν ἠδυνάτει νὰ καθορίσῃ.

Ὁ κόμης εἰσῆλθε καὶ ἐπλησίασε τὴν κλίνην. Ἦτο ὠχρὸς καὶ ἐφαίνετο λίαν συγκεκινημένος.

Ἦσπασθη τὴν σύζυγόν του εἰς τὸ μέτωπον καὶ τῇ εἶπε·

— Φιλτάτῃ μου! Πρὸ τριῶν ἐτῶν σὲ ἡγάπων παραφόρως καὶ σ' ἐζήτησα· ἡρνήθης, διότι δὲν μὲ ἡγάπας. Δὲν ἤθελον νὰ ἐπιμεινῶ, διότι ἐπεθύμουν νὰ σὲ νυμφευθῶ ἐκουσίως. Ἀνεχώρησα λοιπὸν διὰ νὰ κρύψω τὴν βαθεῖαν λύπην μου. Ὑπῆγα μακράν, πολὺ μακράν, εἰς Βενετίαν καὶ ἐκεῖ ἐγνώρισα μίαν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἡγάπησα διὰ νὰ σὲ λησμονήσω. Ὅ,τι κατ' ἀρχὰς ἐξέλαβον ὡς παιγνίδιον, μετ' ὀλίγον κατέστη ἄγριον πάθος διακρέσαν δύο ὁλόκληρα ἔτη. Ἐπὶ τέλους ἐσχάτως, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου, ὅταν ὁ μαρκήσιος Δετ... μοὶ ἔκαμε λόγον περὶ σοῦ, ἐνόμισα ὅτι δυνατόν νὰ λησμονήσω ἐπίσης αὐτὴν τὴν γυναῖκα καὶ συγκατετέθην εἰς αὐτὸν τὸν γάμον... Φεῦ! φιλτάτῃ Κλοτίλδῃ, πολὺ γρήγορα προεδίκασα ἐμαυτόν, δὲν ἠδυνήθην ν' ἀποσπάσω αὐτὸν τὸν ἔρωτα ἐκ τῆς καρδίας μου, καὶ μὲ βασανίζει, μὲ καταδιωρῶσκει καὶ αἰσχύνομαι δι' ἐμαυτόν. Ἀγαπῶ τὴν γυναῖκα ἐκείνην ὅπως καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν, καὶ διὰ τοῦτο, ἐννοεῖς κάλλιστα, δὲν δύναμαι νὰ γείνω σύζυγός σου... Σοὶ ἔδωκα τὸ ὄνομά μου, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ σοὶ δώσω καὶ τὸν ἔρωτά μου, διότι δὲν μοὶ ἀνήκει πλέον... Χαῖρε λοιπὸν, Κλοτίλδη, χαῖρε καὶ ὀκτειρόν με.

Καὶ ὁ κόμης ἀνεχώρησε δρομαῖος, ἐν ᾧ ἡ Κλοτίλδη ἐξερράγη εἰς λυγμούς.

Τὴν ἰδίαν νύκτα ὁ κόμης ἀνεχώρησε μετὰ τῆς ἐρωμένης του καὶ τὴν ἐπιούσαν ἡ σύζυγος-παρθένος μετέβη εἰς τὸν πατρικὸν τοῦ οἴκου.

Μεθ' ὅλας τὰς προφυλάξεις, τὰς ὁποίας ὁ δοῦξ ἔλαβεν ἵνα ἐξηγήσῃ τὴν αἰφνιδίαν ταύτην ἀναχώρησιν, τὸ συμβὰν διευτυμπανίσθη καὶ προὔξενεσε κατ' ἀρχὰς μέγα σκάνδαλον, εἶτα τὸ ἐλθμονήσαν. Κατὰ τί ἐνδιέφερε τὸν κόσμον μία περιπλέον δυστυχὴς!

Ἡ Κλοτίλδη ἀκριβῶς ἐπλήρωνε τὰς δρόμους καὶ ἀνεχώρησε διὰ τῆς πρώτης ἀμαξοστοιχίας. Τότε μόνος ἀναπνέει ἡ μάλλον κλαίει σιωπηρῶς, χωρὶς νὰ αἰσθάνηται τὴν πλήττουσαν τὸ πρόσωπὸν τοῦ χιόνα, εἰσερχομένην διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου.

Μὴν παρῆλθε. Πρωτὶν τινὰ ὁ μαρκήσιος ἔλαβε τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα: «Γηραιέ μου φίλε, ἔλθετε πάραυτα. Εἶμαι ἐξηγτημένος καὶ θέλω νὰ σὰς ἴδω.» Ὑπογραφή: «Ὁκτάβιος Δεμῶλ, εἰς Ε'''». Ὁ μαρκήσιος, ἀγνοῶν ὅπως ἅπαντες τί ἀπέγινεν ὁ κόμης, ἀνεχώρησεν αὐθωρεὶ πρὸς τὸ ὑποδεικνύμενον μέρος.

Ἀφίχθεις εἰς Ε''' εὔρε τὸν λαμπρὸν κόμητ᾽ Ὁκτάβιον ἀσθενῆ, μὲ πρόσωπον ἐλεεινόν, ἐν ἀτημελήτῃ καταστάσει, τέλος δυσγνώριστον.

— Πῶς, σὺ εἶσαι, κόμη, ἐν τοιαύτῃ καταστάσει;

— Ἐγὼ ὁ ἴδιος, μαρκήσιε, ἐπιθύρσεν ὁ κόμης διὰ βαιᾶς φωνῆς. Σὰς προσεκάλεσα διὰ νὰ μὲ σώσητε, ἂν εἶναι δυνατόν... Ἀφετέ με νὰ ὁμιλήσω... πρὸ μηνὸς ὑποφέρω μόνος ἐνταῦθα...

— Ἀλλὰ...

— Ὑποφέρω, διότι ἐπανεῖδον τὴν σύζυγόν μου Κλοτίλδην.

— Σὺ!... Ἀ! καὶ ποῦ, φίλε μου;

— Εἰς τὴν Αὐστριακὴν πρεσβεῖαν... Τὴν ἐπανεῖδον καὶ... τὴν ἀγαπῶ... τὴν ἀγαπῶ, ἐννοεῖτε, μαρκήσιε, τὴν ἀγαπῶ. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἠσθάνθη γεννώμενον τὸν ἔρωτά μου, αὐξάνοντα, πνιγόντά με καὶ ἔφυγον. Ὅταν ἐπανῆλθον οἰκάδε, ἔγραψα πρὸς τὴν Βιόλαν.

— Ναί, τὸ γνωρίζω, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μου κλαίουσα.

— Δι' ἐμὲ ἀπέθανε πλέον... ἡ γυνὴ αὕτη, ἀπεκρίθη ἀποφασιστικῶς ὁ κόμης. Ναί, διέκοψα τὰς σχέσεις μου μὲ τὴν Βιόλαν καὶ ἀπεσύρθη ἐδῶ διὰ νὰ μὴ βλέπω τὴν σύζυγόν μου... τὴν σύζυγόν μου!

— Καὶ διατί, φίλε μου;

— Διατί; ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖτε λοιπὸν ὅτι ἀφοῦ τὴν ἐγκατέλιπον τόσον ἀνάνδρως, θὰ μοὶ ἦτο ἡδύνατον νὰ τὴν ἀντιμετωπίσω χωρὶς νὰ ἐρυθριάσω... Ἀ! μαρκήσιε! ἤμην τρελὸς ν' ἀφήσω τὸ θῆραμα χάριν τῆς σκιάς, καὶ εἶμαι ἄξιος τῆς ἐπελθούσης μοι σήμερον δυστυχίας!... Ἀλλὰ σὰς ἐκάλεσα διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν... διὰ νὰ διασκεδάσω ὀλίγον τὴν λύπην μου... ὁμιλήσατέ μοι... Ἀφ' οὗ δὲν δύναμαι πλέον νὰ τὴν βλέπω... ὁμιλήσατέ μοι... περὶ αὐτῆς, φίλε μου... σὰς ἰκετεύω... εἰπέτε μοι τί κάμνει... ποῦ πηγαίνει... ἀλλὰ μὴ μοὶ λέγετε τί περὶ ἐμοῦ σκέπτεται. Φεῦ! Τὸ γνωρίζω κάλλιστα... Σὰς ἀκούω, μαρκήσιε, ὁμιλήσατε. Αὐτὸ θὰ μὲ ἡσυχάσῃ... θὰ μ' ἐνερgetήσῃ.

Καὶ ὁ μαρκήσιος ὠμίλησεν ἐπὶ μακρόν, ἐν ᾧ ὁ κόμης μὲ πυρέσσοντας ὀφθαλμούς καὶ εὐτυχὴς σχεδόν, τὸν ἤκουε προσεκτικῶς.

Κατὰ τὴν ἐσπέραν ὁ μαρκήσιος ἀνεχώ-

Ἡγνόει ἡ δύσμοιρος τὰς λέξεις τοῦ Σαίξπηρου: «Ἡ γυνὴ εἶναι ὡς ἡ σκιά σὰς» ἀκολοιούσατέ την, σὰς φεύγει· φύγετέ την, σὰς ἀκολουθεῖ.» Καὶ πολλοὺ ἀπεῖχε νὰ προῖδῃ τί τῇ ἐπεφύλαττεν ἔτι τὸ ζοφερόν μέλλον.

Ε'

Πράγματι, ἔτος ἀκόμη παρῆλθε, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τι περὶ τοῦ συζύγου της καὶ ἐσύχναζεν εἰς τὰς συναναστροφὰς ἀπλῶς μόνον διὰ νὰ εἰπωσιν ὅτι τὸν ἐλθμονήσαν.

Εἰς τὸν πρῶτον χορὸν τῆς Αὐστριακῆς πρεσβεῖας, ἐκ τύχης ὁ σύζυγός της τὴν εἶδε, καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆρχετο στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ πατρὸς της. Διὰ ν' ἀποφύγῃ δυσάρεστον συνάντησιν, ὁ κόμης ἀπεκρύβη ὀπισθεν παραπετάσματος τῆς θύρας καὶ παρηκολούθει τὴν σύζυγόν του διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.

Ἡ Κλοτίλδη τότε ἦτο εἰκοσι δύο ἐτῶν, αἱ δὲ ἠθικαὶ βάσανοι εἶχον ἐπιχύσῃ ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν της γλυκεῖαν μελαγχολίαν θαυμασίως ἀρμόζουσαν αὐτῇ. Καὶ σωματικῶς εἶχεν ἀναπτυχθῇ, ὥστε ἐφαίνετο πλέον ἢ ἐν τῷ ἔαρι αὐτῆς γυνὴ.

Ὁ κόμης Ὁκτάβιος ἐκπεπληγμένος, ἐθαμβώθη ἐκ τῆς μεταμορφώσεως ταύτης, ἐκτὸς τούτου ἡ χάρις καὶ τὸ θέλγητρον, ὅπερ ἀπέπνεεν ἡ Κλοτίλδη, τὸν ἐμάγευον. Τότε αἰφνιδίως εἶδε καθαρὰ ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸ ἔγκλημα, ὅπερ διέπραξε πρὸς αὐτὴν, πῶ παρυσιάσθη ἐν ὅλῃ τῇ φρίκῃ του. Ἐπὶ μίαν ὥραν, ἡμικεκρυμμένος, παρηκολούθει τὴν γυναῖκα ἐκείνην, τὴν ἰδικήν του, ἣν ἅπαντες ἐθαύμαζον, καὶ ἦτις ἀπῆντα εἰς ἅπαντας διὰ μειδιάματος μεστοῦ μελαγχολίας.

Δύο δάκρυα, ἅτινα ἠσθάνθη ρέοντα ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ ἐξέβαλον τὸν κόμητ᾽ ἐκ τῆς θλιβερᾶς ρέμβης του. Ἦτο μόνος· οὐδεὶς εἶδε τὴν ἀδυναμίαν του, καὶ χωρὶς ν' ἀναμείνῃ, ἀνεχώρησε τοῦ χοροῦ.

Ἐπανελθὼν οἶκοι, ἔγραψε βραχεῖαν ἐπιστολὴν, ἡτοίμασεν ἐν τάχει μικρὸν μάρσιπον καὶ ἀνεχώρησε τῆς κατοικίας του. Καθ' ὁδὸν ἔριψε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, λαβὼν δὲ ἀμαξάν κατηνθύνθη εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Δυτικοῦ σιδηρο-

ρησεν ὑποσχεθεὶς νὰ ἐπανέλθῃ μετ' ὀλίγον.

Ἀριχθεὶς εἰς Παρισίους ἔδραμε πρὸς τὸν δοῦκα.

Ὁ δοῦξ καὶ ὁ μαρκήσιος ἐπὶ πολὺ συνωμίλησαν. Ἐδίσταζον μεταξύ πλείστων μέσων ἵνα γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν τῇ Κλοτίλδῃ, μὴ ἐπιθυμῶν οὔτε ὁ μὲν οὔτε ὁ δὲ νὰ ἐπιφορτισθῇ τούτου. Ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισαν τὸ ἐξῆς· ὁ δοῦξ ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι θέλει ἀγοράσῃ κτήμα, τι ἤθελεν ὀδηγήσῃ τὴν Κλοτίλδην εἰς Εἴ, καθ' ἣν ἡμέραν ὁ μαρκήσιος θὰ μετεβαινεν ἐκεῖ. Καὶ ἐκεῖ θὰ προσεπάθουν ὅπως ἀκούσῃ ἐκείνη τὴν ὁμιλίαν ἣν ὁ σύζυγός της θὰ ἔκαμνε πρὸς τὸν μαρκήσιον. Ὁ κόμης μὴ ὦν εἰδοποιημένος ἤθελεν ἐκφρασθῇ καὶ τοιουτοτρόπως ἐκείνη θὰ ἐμάνθανε τὴν ἀλήθειαν.

Τὴν ὀριθεύσαν ἡμέραν ὁ μαρκήσιος, μεταβὰς πρῶτος, ἐκλείσθη ἐν τῷ δωματίῳ μετὰ τοῦ Ὀκτάβιου, ἀφ' οὗ πρότερον ἐφρόντισε ν' ἀφήσῃ τὰς λοιπὰς θύρας ἀνοικτάς ὅπισθεν αὐτοῦ. Μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ δοῦξ καὶ ἡ θυγάτηρ του εἰσῆλθον ὡσάυτως.

Ὅταν ὁ μαρκήσιος εἰσῆλθεν, ὁ κόμης ἔγραφε τὸν ἀφήκε γράφοντα καὶ τὸν ἐξήτασε μετὰ προσοχῆς. Ὁ Ὀκτάβιος ἦτο σκυθρωπότερος, ἢ δὲ θλίψις εἶχε κοιλάνη ἐτι πλέον τὰ χαρακτηριστικά του, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του εἶχον καταστῇ ὑελώδεις.

Ἐκεῖνος ὑπέγραψε καὶ ἀφῆκεν τὸ κάλαμόν του.

— Τί ἔγραψες λοιπὸν αὐτοῦ, φίλε μου; ἠρώτησεν ὁ μαρκήσιος.

— Τὴν διαθήκην μου, μαρκήσιε, ἀπεκρίθη σοβαρῶς ὁ κόμης.

— Τὴν διαθήκην σου! ... Καὶ διατί;

— Διότι ἐσκέφθην πολὺ, μαρκήσιε ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐπισκέψεώς σας.

— Ἀλλά...

— Δὲν ἔχει ἀλλά. Συνέτριψα τὸν βίον μίαν γυναῖκα ἐν γνώσει καὶ ἐκουσίως, σήμερον δὲ τὴν λατρεύω, ἀπέσπασα πάντα ἄλλον ἔρωτα ἐκ τῆς καρδίας μου, μόνον αὐτὴν βλέπω καὶ δὲν δύναμαι πλέον νὰ τὴν πλησιάσω, ἐπὶ τοσοῦτον τὴν προσέβλα... Εἶναι δίκαιον λοιπὸν νὰ ὑποφέρῃ ἐκ τῆς ἀναξίας ἐγκαταλείψεώς μου, νὰ δυστυχῇ ἐξ αἰτίας μου; Ὁχι! Ὁφείλω νὰ τῇ ἀποδώσω τὴν ἐλευθερίαν της... θ' ἀποθάνω.

— Ὀκτάβιε!... ν' ἀποθάνης;

— Ναί, μαρκήσιε, ναί, τὸ ἀπεφάσισα. Λοιπὸν, μὴ μ' ἐλέγχῃτε, ἢ ἀπόφασίς μου εἶναι ἀκλόνητος. Τί θ' ἀπογίνω ἂν δὲν ἀποθάνω, ἐγὼ ὅστις τὴν ἀγαπῶ, ὅστις τὴν λατρεύω παραφόρως; Ὁχι, τὸ ἀπεφάσισα, προτιμῶ τὸν θάνατον ἀπὸ τὴν παρρησίαν... Ἀρκετὰ ὅμως ὁμιλήσαμεν περὶ τούτου. Ἄς τελειώνομεν. Θ' ἀναχωρήσω... εἰς Ἐλβετίαν, εἶναι τὸ πλησιέστερον καὶ ἐκεῖ... τυχαῖον συμβεβηκός!... Ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου, μαρκήσιε, τὴν ὁποίαν θὰ δώτῃτε εἰς τὸν συμβολαιογράφον μου καὶ μία ἐπιστολή... πρὸς ἐκείνην... πρὸς ἐκείνην μόνην, ἐν ἣ τῇ ὁμολογῶ τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ ἔρωτός μου.

Θὰ τὴν δώτῃτε πρὸς αὐτὴν μόνον μετὰ... τὸ συμβεβηκός. Δὲν ἔχει οὕτω; Μοὶ τὸ ὑπόσχεσθε, φίλε μου;... Καλὰ θὰ τῇ εἴπητε ἐπίσης πόσον τὴν ἠγάπων... Τώρα... ἂς ὁμιλήσωμεν περὶ ἄλλων... ὑποφέρω πολὺ... ἔχω ἀνάγκην θάρρους... Ἐμπρός, ὁμιλήσατέ μοι περὶ τῶν Παρισίων... Θεέ μου! πόσον τὴν ἀγαπῶ!

Καὶ ὁ κόμης Ὀκτάβιος, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ κλαύσῃ, ἔθλιψε τὴν κεφαλὴν του ἐντὸς τῶν χειρῶν του καὶ κατέπεσεν εἰς τοιαύτην ἐξασθένησιν, ὥστε δὲν ἤκουσε τὸν ἐλαφρὸν κρότον τὸν ταράσσοντα μετὰ μίαν στιγμὴν τὴν σιγὴν. Ἀλλ' ἡχηρὸν φίλημα ἀντηχῆσαν ἐπὶ τοῦ μετώπου του, τὸν ἠνάγκασε ν' ἀναπηδήσῃ.

Ἡ Κλοτίλδῃ ἐπλησίασε βραδέως, μετ' ἔρωτος, τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, ὃν ἡ συγκίνησις κατέστησεν ἀκίνητον, καὶ τρέμουσα ἐψιύρισε, στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ ὤμου του.

— Θ' ἀναχωρήσωμεν ἀπόψε εἰς Ἰταλίαν, Ὀκτάβιε, ἀφ' οὗ ὁ ἱατρὸς διέταξε ν' ἀλλάξωμεν ἀέρα. Δὲν εἶν' ἔτσι, φίλε μου;

Εἶτα λαβοῦσα ἀπὸ τῆς τραπέζης τὴν διαθήκην καὶ τὴν ἐπιστολήν, ἣν ὁ σύζυγός της εἶχεν ἐγχειρίσει τῷ μαρκησίῳ Δετ... ἔρριψεν ἀμφοτέρους εἰς τὸ πῦρ.

Ὁ Ὀκτάβιος ἔρρηξε μεγάλην κραυγὴν, ἐγονιμύτησε πρὸ τῆς συζύγου του, ἥτις ἐκράτει τὰς χεῖράς του καὶ ἐπὶ τέλους ἔκλαυσεν.

Γ

Ἐπὶ ἔντος ὁλόκληρον οἱ νεόνυμφοι ἐταξίδευον εἰδὼν πολλοὺς τόπους; Ὁχι, ἀλλὰ διέτρεξαν πολλοὺς χωρὶς οὐδένα νὰ ἰδῶσι... τόσον ἠγαπῶντο.

Τὸ μελανὸν παρελθὸν ἐλησμονήθη ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ τοῦ παρόντος. Ἀμφοτέροι πολὺ ὑπέφερον, διὸ μόνον τὸ μέλλον πλῆρες χαρᾶς, θωπειῶν καὶ φιλημάτων ἐσυλλογίζοντο. Ὅλην ταύτην τὴν εὐτυχίαν τὴν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον νέφος ἐτάραξεν.

Ἀλλ' ἡ Κλοτίλδῃ ἦτο ἔγκυος καὶ ἐδέησε νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς Παρισίους. Ἡ νεκρὰ γυνὴ ἐπεθύμει νὰ γεννήσῃ παρὰ τῇ μητρὶ αὐτῆς.

Ἐπανῆλθον λοιπὸν, ἀλλὰ φεῦ! ἡ δύστυχος κόμησσα ἀπέθανε κατὰ τὸν τοκετόν.

Ὁ θάνατος ἦτο αἰφνίδιος καὶ κατέβαλε τὸν κόμητα.

Εἶτα τὸ τέκνον της ἀπέθανεν ὡσάυτως.

Τότε ἐνόησεν ὅτι ἡ θλίψις του θὰ ἦτο αἰωνία. Μέγας ἀπελπισμὸς τὸν κατέλαβε, καὶ ἐσυλλογίσθη αὐτὸς τὸν θάνατον. Ἄνευ ἔρωτος εἰς τὴν καρδίαν, εἰς τί τῷ ἐχρησιμεύει ἡ ζωὴ; Ἀλλὰ ναί! Θὰ ζήσῃ, θέλει νὰ ζήσῃ, διὰ νὰ συλλογίζηται τοὺς δύο προσφιλεῖς του, διὰ νὰ τοὺς κλαίῃ μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας του.

Καὶ διὰ νὰ τοὺς κλαίῃ ἐν σιγῇ, ὁ κόμης Ὀκτάβιος Δεμῶλ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριον.

Γ6.

Τὰ κατωτέρω νεώτατα μυθιστορήματα ἀποστέλλονται ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελευτῶν ὑπὸ τὰς κατωτέρω τιμὰς — Ἐπίση ἀποστέλλεται ἀσφαλῶς ὁποιοδήποτε βιβλίον, ἀρκεῖ ἡ αἴτησις νὰ συνοδεύηται μὲ τὸ ἀντίτιμον τοῦ παραγγελιομένου βιβλίου.

Αἱ Συνοικίαι τοῦ Λονδίνου δρ. 2.50 — Τὰ Μυστήρια τῶν Χαρμενίων, κατὰ μετὰφρασιν Κλεάνθους Τριανταφυλλοῦ, δρ. 4.70 — Ἡ Ἐλπίς, ἡτοιμασμένη ἐν Ἀνατολῇ, (τόμοι 2) δρ. 2.20 — Τὰ τέκνα τοῦ Γράν, ὑπὸ Ἰουλίου Βέρν, μετ' εἰκόνων δρ. 5.50 — Ἡ Τιμωρὰ Βαλεντίνης Σαβρὸν δρ. 2.50 — Εἰς Χειμῶν ἐντὸς τῶν Πολικῶν Πάγων, ὑπὸ Ἰουλίου Βέρν, δρ. 4.10 — Ἡ Γρύλλος τοῦ Μύλου, ὑπὸ Πονσὼν δὲ Ταρτίλ, δρ. 2.20 — Ἡ Ἀμαζία Ἀριμὸς 43, ὑπὸ Ξαβιὲ δὲ Μοντεπέν, δρ. 4.10 — Ἐξ μολογῆς ἐντὸς Τέκνων τοῦ Αἰῶνος δρ. 2.20 — Ἐπιστολαὶ μιᾶς Μηδενιστρίας δρ. 4.10 — Ἡ Νέα Ἑλληνίς, ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Αὐτοκράτορος Νέρωνος, δρ. 4.10 — Ἀφρικὴ, ἡ πέντε ἐν ἀεροστατῇ ἐξδομαδὲς, ὑπὸ Ἰουλίου Βέρν, μετ' εἰκόνων δρ. 3.20 — Ἡ Κλεαθὴν, διήγημα Γ. Π. Ὑπερίδου δρ. 4.10 — Ἡ Μοσχομάχα τῶν Παρισίων, ὑπὸ Πῶλ δὲ Κῶκ δρ. 2.20 — Ἡ Κόμησσα Παυλίνα δρ. 6.50 — Ἱστορία δύο Μελλονύμφων, ὑπὸ Ἀλεξ. Μανζόνι (τόμοι 3) δρ. 5.50 — Ἀπόκρυφα Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὸ Χριστοφόρου Σαμαρτζῆδου (ἐκδόσεις Β') δρ. 4.20 — Ὁ Καμπούρης τῶν Παρισίων, ὑπὸ Πῶλ δὲ Κῶκ δρ. 4.70 — Ἡ Ἀρτοπώλις, ὑπὸ Ξαβιὲ δὲ Μοντεπέν (τόμοι 2) δρ. 5.50 — Τὸ Ἄκρον τοῦ Ὠτός, ὑπὸ Α. δὲ Κοντρεκούρ (τόμοι 3) δρ. 5.50 — Τὰ ἔγγραφα ἐντὸς Κακουρήματος δρ. 2.70 — Κλεοπάτρα δρ. 2.70 — Ἡ Σόνια δρ. 2.20 — Τὰ Μυστήρια τοῦ Κόσμου, μετ' εἰκόνων δρ. 4.70 — Ὁ Ἰωάννης ἄνευ ἐπιπέτου (τόμοι 2) δρ. 4.30 — Ἡ Μάμμη (τόμοι 3) δρ. 6.60 — Τὰ Παιδιὰ τοῦ Προαστείου, ὑπὸ Αἰμυλίου Ρισβούργ (τόμοι 2) δρ. 5.20 — Ἡ Μικροῦλα, ὑπὸ Αἰμυλίου Ρισβούργ (τόμοι 3) δρ. 6.50 — Περιοδεία ἐν Περσίᾳ, μετ' εἰκόνων δρ. 3.30 — Ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος, μετὰφρασις Ν. Δραγούμη δρ. 7.50 — Ὁ Μαῦρος Πειρατής, μετὰ πολλῶν εἰκόνων δρ. 4.50 — Ἡ Ἀήτωρχος Γυνὴ δρ. 4.50 — Ἡ Κόρη μὲ 3 μεσοφύσταντα, ὑπὸ Πῶλ δὲ Κῶκ δρ. 4.70 — Οἱ Τρεῖς Σωματοφύλακες, ὑπὸ Α. Δουμά δρ. 4.30 — Μετὰ εἰκόνων ἐντὸς Συνέχιας Τριῶν Σωματοφύλακων δρ. 5.30 — Τὰ Μυστήρια τοῦ Συζυγικοῦ ἔρωτος (ἐκδόσεις Β') δρ. 1.70 — Ἡ Ναταλὶα, ὑπὸ Σατωβριάν, μετὰφρασις Κ. Ι. Δραγούμη δρ. 3.70 — Χαριετὴς, εἰκόνες ἀρχαίων ἐλληνικῶν ἡρώων καὶ θῆμων, ἐκ τοῦ γερμανικοῦ, μετὰφρασις Α. Σταυρίδου δρ. 2.20 — Τὸ Ὑπόγειον, ἡ αἰ Δύο Ἀδελφὰ, ἡθικὸν διήγημα δρ. 4.30 — Ἡ Βασίλισσα τῆς Καλλιόνης καὶ ἡ Πριγκίπισσα Σοφία (τόμοι 2) δρ. 2.20 — Ὁ Λυκοκόπος (τόμοι 4) δρ. 5.30 — Ἡ Μαλβίνα δρ. 1.60 — Δὸν Κιγώτς, μετὰφρασις Ι. Ἰσδ. Σκυλλίστι, μετὰ 13 εἰκονογραφῶν δρ. 5.30 — Αἱ Τραγωδίαι τῶν Παρισίων, ὑπὸ Ξαβιὲ δὲ Μοντεπέν (τόμοι 9) δρ. 4.10 — Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ ἔρως, ὑπὸ Ξαβιὲ δὲ Μοντεπέν δρ. 6.50 — Ἀπονημονεύματα ἑνὸς Δυστοχοῦς, ἡτις βίος τῶν Νύκτων Τέκνων, μυθιστορία ὑπὸ Στεφάνου Θ. Ξένου (τόμοι 4) δρ. 4.60 — Ὁ ἱατρὸς τῶν Τρελλῶν (τόμοι 6) δρ. 9 — Ὁ Πόλεμος τῶν Γυναικῶν δρ. 2.20 — Νανά, ὑπὸ Αἰμυλίου Ζολᾶ δρ. 5.50 — Ὁ Ἀσκάσιος, ὑπὸ Α. Δουμά δρ. 7.30 — Διηγήματα, ὑπὸ Αἰμυλίου Ζολᾶ (τόμοι 2) δρ. 6.40 — Αἱ Ρωσίδες Παρθένοι, ἡ δὲ Μηδενιστὴς ἐν Ρωσσίᾳ (τόμοι 2) δρ. 3.30 — Ρέντζος, ὁ τελευταῖος τῶν Ρωμαίων δημάρχων, ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ, ὑπὸ Ν. Δραγούμη δρ. 3.30 — Ἡ Γυνὴ μὲ τὸ Βελούδιον Περιδέρειον, ὑπὸ Α. Δουμά δρ. 2.70 — Τὸ Φρούριον Σιμωνδ δρ. 2.70 — Ἡ διδασκαλίς μου μυθιστορία Εὐγενεῖος Σὺν δρ. 3.20 — Παράπτωσις καὶ Μεταμέλεια ἡτις Ἀπηννημὸν νεύματα Ἀλίκης δὲ - Μερβίλλ μυθιστορία Maximilien Perrin (ὁλόκληρον τὸ ἔργον) δρ. 3.70 — Τὸ Μυστήριον τοῦ Σκελετοῦ μυθιστορία Γεωργίου Πραδέλ δρ. 5.30 — Ὁ Ἀγνωστος τῆς Βελλεβίλλης, μυθιστορία Π. Ζακνὸν δρ. 2.70 — Ὁ Ἰππότης Μάτος, μυθιστορία Ponson de Terrail δρ. 2.70.